MAMLAKA YA HALI YA HEWA TANZANIA

JARIDA LA HALI YA HEWA KILIMO

Na.19. Msimu wa Kilimo 2023/24 — *Tathmini ya Aprili 1-10, 2024 na Matazamio kwa Kipindi cha Aprili 11-20, 2024*

MUHTASARI

- Hali ya mvua inatarajiwa katika maeneo mengi nchini ambayo itasaidia ukuaji na maendeleo ya mazao
- Kutokana na mvua zinazotarajiwa kunyesha katika maeneo mengi ya pwani ya kaskazini mashariki, wakulima wa maeneo hayo wanashauriwa kuchukua hatua stahiki ili kudhibiti maji mengi na milipuko ya wadudu na magonjwa kwa kushauriana na maafisa ugani.
- Wafugaji wanashauriwa kuendelea kufuatilia kwa ukaribu hali ya mifugo na malisho ili kuweza kukabiliana na athari mbalimbali zinazoweza kujitokeza.

MIFUMO YA HALI YA HEWA KATIKA KIPINDI CHA APRILI 1-10, 2024

Migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia (St. Helena na Mascarene) iliimarika kidogo wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia (Azore na Siberia) ilipungua nguvu kidogo. Hali hii ilisababisha ukanda mvua (ITCZ) kuendelea kubakia katika baadhi ya maeneo nchini.

Joto la bahari katika eneo kubwa la magharibi mwa bahari ya Hindi lilikuwa la juu ya wastani ukilinganisha na eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi, hali hii ilisababisha kuvuma kwa upepo wenye unyevunyevu kutoka baharini kuelekea maeneo ya ukanda wa pwani na hivyo kuimarisha mifumo isababishayo mvua.

Viashiria vilivyotajwa hapo juu vilipelekea kuwepo kwa vipindi vya mvua zilizoambatana na ngurumo za radi katika maeneo ya ukanda wa ziwa Viktoria, magharibi, kusini, nyanda za juu kusinimagharibi, maeneo ya nyanda za juu kaskazini mashariki na katika maeneo ya ukanda wa Pwani. Maeneo ya ukanda wa kati yalipata mvua nyepesi hadi za wastani.

TATHMINI YA MVUA KATIKA KIPINDI CHA APRILI 1-10, 2024

Katika kipindi hiki, maeneo mengi nchini yalipata mvua kiasi cha milimita (mm) 26 hadi mm 100 za mvua isipokuwa katika maeneo machache ya mikoa ya Dodoma, Singida, Manyara, Ruvuma, and Mtwara ambayo yalipata mvua chini ya milimita 11 kama inavyoonekana kwenye Kielelezo.

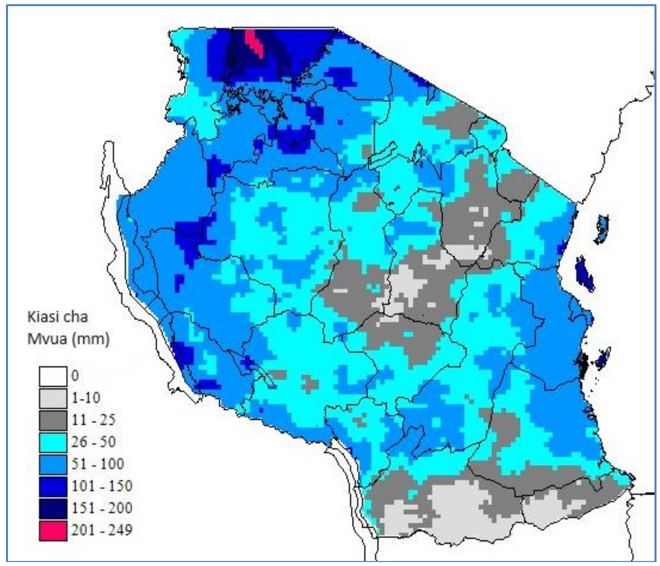

Kielelezo 1: Kiasi cha mvua kwa siku kumi kwa kipindi cha Aprili 1-10 2024

TATHMINI YA HALI YA KILIMO KATIKA KIPINDI CHA APRILI 1-10, 2024

Katika dikadi hii, mvua zilizonyesha katika baadhi ya maeneo nchini zilisaidia ukuaji na maendeleo ya mazao.

Maeneo yanayopata mvua za Masika, mahindi yapo katika hatua ya kukua wakati katika mikoa ya Tanga na Kilimanjaro upandaji wa zao hilo unaendelea.

Katika maeneo yanayopata mvua za Msimu hususan katika mikoa ya Kigoma, Tabora, Dodoma Mbeya, Iringa, Njombe, Ruvuma, na Rukwa, mahindi yapo katika hatua ya kukomaa.

Zao la alizeti lipo katika hatua ya kutoa maua hususan katika mikoa ya Morogoro na Dodoma.

Zao la mpunga lipo katika hatua ya kutoa maua hadi kukomaa hususan kwa maeneo ya mikoa ya Rukwa, Tabora, Mbeya, Shinyanga na Morogoro.

Maji na malisho kwa ajili ya mifugo na wanyama yalikuwa ya kutosha katika maeneo mengi nchini.

HALI YA MAJI KATIKA KIPINDI CHA APRILI 1-10, 2024

Kwa ujumla kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mabonde kimeendelea kuongezeka kutokana na mvua zinazoendelea.

MIFUMO YA HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA APRILI 11-20, 2024

Migandamizo mikubwa ya hewa iliyopo kusini mwa dunia inatarajiwa kuendelea kuimarika kidogo wakati ile iliyopo kaskazini mwa dunia inatarajiwa kupungua nguvu. Hali hii inatarajiwa kusababisha ukanda mvua (ITCZ) kuendelea kuwepo katika maeneo ya kaskazini mwa nchi yetu. Joto la bahari katika eneo kubwa la magharibi mwa Bahari ya Hindi linatarajiwa kuwa la juu ya wastani ukilinganisha na eneo la mashariki mwa Bahari ya Hindi, hali hii inatarajiwa kusababisha kuvuma kwa upepo wenye unyevunyevu kutoka baharini kuelekea maeneo ya ukanda wa pwani na hivyo kuimarisha mifumo isababishayo mvua.

HALI YA HEWA INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA APRILI 11-20, 2024

Maeneo ya ukanda wa Ziwa Victoria (mikoa ya Kagera, Geita, Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Mara) yanatarajiwa kuwa na mvua zitazoambatana na ngurumo za radi katika maeneo machache.

Pwani ya kaskazini (mikoa ya Tanga, maeneo ya kaskazini mwa Morogoro, Pwani, na Dar es Salaam vikiwemo visiwa vya Unguja na Pemba) inatarajiwa kuwa mvua na ngurumo za radi vinatarajiwa katika maeneo mengi.

Nyanda za juu kusini magharibi (mikoa ya Rukwa, Songwe, Mbeya, Njombe na Iringa), mikoa ya magharibi mwa nchi (mikoa ya Kigoma, Katavi na Tabora), kanda ya kusini (mkoa wa Ruvuma na maeneo ya kusini mwa mkoa wa Morogoro) na pwani ya kusini (mikoa ya Mtwara na Lindi) yanatarajiwa kuwa na mvua na ngurumo za radi katika baadhi ya maeneo.

Nyanda za juu kaskazini mashariki (mikoa ya Arusha, Manyara, na Kilimanjaro) zinatarajiwa kuwa na vipindi vya mvua katika maeneo machache.

Kanda ya kati (mikoa ya Dodoma na Singida) inatarajiwa kuwa na hali ya ukavu kwa ujumla.

HALI YA HEWA KILIMO: MATARAJIO NA USHAURI KATIKA KIPINDI CHA APRILI 11-20, 2024

Mvua zinazotarajiwa katika maeneo mengi nchini zitasaidia kuongeza unyevunyevu katika udongo ambao utasaidia katika ukuaji na maendeleo ya mazao.
Hata hivyo, mvua inayotarajiwa katika maeneo mengi ya pwani ya kaskazini inaweza kuathiri ukuaji wa mazao kutokana na hali ya unyevunyevu wa udongo uliokithiri ambao unaweza kusababisha kutuama kwa maji. Wakulima wa maeneo hayo wanashauriwa kuchukua hatua stahiki za kudhibiti maji kupita kiasi na milipuko ya wadudu na magonjwa kwa kushauriana na maofisa ugani.

Kwa ujumla, wakulima wanashauriwa kufuatilia kwa ukaribu hali ya mazao ili kuweza kukabiliana na athari zinazoweza kujitokeza kutokana na hali ya hewa inayotarajiwa, milipuko ya wadudu waharibifu na magonjwa ya mimea pale vitakapojitokeza huku wakipata ushauri kutoka kwa maafisa kilimo katika maeneo yao.

Wavuvi wanashauriwa kuimarisha miundombinu ya mabwawa ya ufugaji samaki, pia kuendelea kufuatilia taarifa za hali ya hewa za kila siku, hususan kwenye bahari ya Hindi na Maziwa Makuu ili kufanya maamuzi na mipango sahihi kwa ajili ya shughuli za uvuvi.
Wafugaji wanashauriwa kupanda majani ya kutosha na kuvuna maji ya mvua kwa ajili ya matumizi ya baadae.

HALI YA MAJI INAYOTARAJIWA KATIKA KIPINDI CHA APRILI 11-20, 2024

Kina cha maji katika mabwawa na mtiririko wa maji kwenye mito vinatarajiwa kuendelea kuongezeka kutokana na mvua zinazoendelea.
Jamii inashauriwa kuvuna maji ya mvua kwa matumizi ya baadaye.